

УДК 376.378.147.

ОСВІТА ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ: ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ. Матеріали VIII Міжнародного конгресу зі спеціальної педагогіки та психології, 2022. – 343 с.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками VIII Міжнародного конгресу зі спеціальної педагогіки та психології **«Освіта осіб з особливими потребами: виклики воєнного часу» (19-20 жовтня 2022 року).**

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

© Інститут спеціальної педагогіки і психології ім. М. Ярмаченка НАПН України, 2022

© Автори статей, 2022

ЗМІСТ

Абакумова І. В., ПРОФЕСІЙНО-ТРУДОВА ПІДГОТОВКА УЧНІВ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	9-13
Анохіна О. А., BRICKLINK STUDIO ЯК ЗАСІБ РОБОТИ З ЛЕГО-ТЕХНОЛОГІЯМИ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	13-17
Бабяк О. О., ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ШКОЛЯРІВ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ	18-21
Безпалько Р.В., Гула С.В., Одноконь Н.М., Пилипенко В.М., ТЕРАПЕВТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ООП В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	21-30
Біневич І.В., ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ.....	31-34
Блеч Г. О., ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НАВИЧОК ЧИТАННЯ ТА ПИСЬМА У ДІТЕЙ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.....	34-39
Бурлака О. В., ТИПИ УРОКІВ З УКРАЇНСЬКОЇ ЖЕСТОВОЇ МОВИ	40-43
Василишина Н. В. РОЗВИТОК МІЖПІВКУЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	43-48
Вовченко О. А., ПСИХОЛОГІЯ ПРОВИНИ У ДОРΟΣЛОГО ПОКОЛІННЯ ЗА УМОВ ВОЄННОГО ЧАСУ	48-53
Вовченко О. А., ЕМОЦІЙНО-ОБРАЗНА ПСИХОТЕРАПІЯ У РОБОТІ З ДІТЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ	53-58
Воробель Г. М., СПІЛЬНОТА ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ В УКРАЇНІ: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ЯКІСНІ ОСВІТНІ ПОСЛУГИ.....	58-62
Гладченко І. В., ЗАЛУЧЕННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ДО ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ В УМОВАХ СІМ'Ї: ШЛЯХИ ПІДТРИМКИ.....	62-67
Глоба О. П., Гаврилов О.В., Гладуш В.А., Вихованець Б.О. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ЗАХОДІВ ПРОГРАМИ МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ І ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОЇ.....	67-71

Горпиненко В. С., РОЛЬ ЖЕСТОВОЇ МОВИ ПРИ ВИВЧЕННІ ІСТОРІЇ ГЛУХИМИ УЧНЯМИ.....	72-77
Грибань Г. В., ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ З ДИСЛАЛІЄЮ	77-80
Гудзенко Н. Г., Князюк Л. В., БІЛІНГВАЛЬНЕ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ	80-89
Damiani Paola, Bertolini Chiara TRA INTEGRAZIONE E INCLUSIONE: LA FORMAZIONE DEGLI INSEGNANTI SPECIALIZZATI PER IL SOSTEGNO IN ITALIA.....	89-94
Данілавічюте Е. А., СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ДІТЕЙ З ДИЗАРТРІЄЮ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....	94-99
Дзіядевич Л. Г., СУЧАСНІ ПІДЛІТКИ: ШЛЯХИ ПОШУКУ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ В СПЕЦІАЛЬНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	100-103
Дмітрієва О.І., ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО ЕДУКАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ.....	103-108
Дубовик О. М., Андрусина Т. В., ПРИНЦИПИ КАНІСТЕРАПІЇ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ІЗ ПСИХОФІЗИЧНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	108-112
Душка А.Л., ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ І ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОРЕКЦІЇ ДІТЕЙ З РАС.....	112-117
Жук В.В., ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ТЕХНОЛОГІЙ У КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ	117-120
Жук Т. Я., СЕНСОРНЕ ВИХОВАННЯ, ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ	121-126
Завацька Л. М. МІЖДИСЦИПЛІНАРНЕ ВЕДЕННЯ ВИПАДКУ У ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНОМУ СУПРОВОДІ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	126-130
Засенко В. В., ОСВІТА ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ МИРУ І ВІЙНИ.....	130-137
Заяць Т. М., ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ НАЛАГОДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ МОВИ МІЖ ВЧИТЕЛЕМ І ГЛУХИМИ УЧНЯМИ ПРИ ТРАДИЦІЙНОМУ НАВЧАННІ.....	138-141

Золотарьова Т. В., СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ ВМІННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ДИТЯЧИМ ЦЕРЕБРАЛЬНИМ ПАРАЛІЧЕМ САМОСТІЙНО СТВОРЮВАТИ ПРЕДМЕТНО-СЮЖЕТНІ МАЛЮНКИ.....	142- 146
Ищук В. В., ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	147-151
Казачінер О. С., Бойчук Ю. Д., Галій А. І., КОМПЕТЕНТНІСТЬ У СФЕРІ КАЗКОТЕРАПІЇ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	151-155
Квітка Н.О., СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	156-160
Кирста Н. Р., ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	161-166
Кобильченко В. В., Омельченко І. М., КОНСУЛЬТУВАННЯ РОДИН ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ЯК ПРОВІДНИЙ НАПРЯМ ЇХ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ	166-171
Когтєв А. В., МІСЦЕ І РОЛЬ ЖЕСТОВОЇ МОВИ В ОСВІТІ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ, ЯКІ СТАЛИ ВИМУШЕНИМИ ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМИ І ВИЇХАЛИ ЗА КОРДОН ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ	171-176
Колбасова Х. В., ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОДІАГНОСТИКИ КОГНІТИВНОЇ СФЕРИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З КОХЛЕАРНИМИ ІМПЛАНТАМИ	176-180
Кондратюк Ж. В., ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ФАХІВЦІВ КОНСУЛЬТАНТІВ ІНКЛЮЗИВНО- РЕСУРСНИХ ЦЕНТРІВ	181-186
Кузьміна С.В., УПРАВЛІННЯ РОБОТОЮ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗДО З ІНКЛЮЗИВНИМИ ГРУПАМИ.....	187-191
Курєнкова А.В., РОЛЬ ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА У РАННІЙ КОРЕКЦІЇ МІОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПОРУШЕНЬ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РАС	191-194
Лапін А. В.,	

ЛЕГОКОНСТРУЮВАННЯ ЯК ФАКТОР КОРЕКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ.....	195-199
Легкий О. М., ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ.....	200-205
Литвинова В., АДАПТОВАНІСТЬ ДИТИНИ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ У ГРУПІ ОДНОЛІТКІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	205-211
Литовченко В. Ф., АКТУАЛЬНІСТЬ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ СФЕРИ У РОБОТІ З ПАЦІЄНТАМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ.....	211-216
Литовченко С.В., ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ	217-222
Ляшенко В. В., МОЖЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	222-227
Мякушко О. І., ПСИХОЛОГІЧНІ ПОРАДИ БАТЬКАМ ДІТЕЙ З ООП ЩОДО ПОДОЛАННЯ КРИЗОВИХ СТАНІВ	227-235
Новіцька Л. Ф., Стандрійчук А. В. ЖЕСТОМОВНА КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНЦІЯ ЯК ЗДАТНІСТЬ ЗАСВОЄННЯ СПІЛКУВАННЯ СЛОВЕСНОЮ МОВОЮ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ	235-240
Омельянович І. М., ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ В УЧНІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ В ПРОПЕДЕВТИЧНИЙ ПЕРІОД НАВЧАННЯ.....	240-244
Пац О. В., СУРДОПЕДАГОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ГЛУХИХ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	244-250
Попович І. С., ПСИХІЧНИЙ СТАН ДІТЕЙ У ВИМІРАХ ЛОКДАУНУ І ВОЄННОГО СТАНУ.....	250-253
Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., СТРАТЕГІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ.....	254-259
Рібцун Ю. В. ПАТОГЕНЕТИЧНІ МЕХАНІЗМИ ТА ФЕНОМЕНОЛОГІЯ ЗАЇКАННЯ	259-264

Руденко Н. М., Мурдза Х. В., ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ ВИРАЗНОСТІ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ ІЗ ЗНМ ІІІ РІВНЯ ЗАСОБАМИ УСНОЇ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ	264-269
Самойлова І. В., Кулешова В. В., Мальована В. В., ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ- ДЕФЕКТОЛОГІВ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	269-273
Серпутько Г. П., ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДРУЧНИКІВ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ МОЛОДШОГО, СЕРЕДНЬОГО ТА СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	273-276
Скакодуб Т. С., ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ШКОЛЯРІВ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	277-281
Супрун Г.В., ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ З АУТИЗМОМ	281-284
Сухарєва Л.А., ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ	285-289
Таранченко О.М., КЛЮЧОВІ ОРІЄНТИРИ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ОСВІТІ ОСІБ З ООП У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	289-294
Товстоган В. С., СЕНСОРНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК НАУКОВА І ПРАКТИЧНА ПРОБЛЕМА.....	294-298
Трофименко Л.І., СПЕЦИФІКА НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ДІТЬМ З АЛАЛІСІЮ.....	299-304
Труляєв Р. О., ВДОСКОНАЛЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	304-308
Ходинецька М. Й., СУЧАСНІ МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ	308-313
Холодова Д. О. СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТИ ДЛЯ ОСОБЛИВИХ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ.....	314-316
Хохліна О. П., Горбенко С. Л.,	

знаннями для практичного освоєння дійсності, становлення правильної поведінки у природному середовищі.

Список літературних джерел:

1. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека освітньої політики // Під ред. О.В. Овчарук. – К.: «К.І.С.», 2004. – 112с.
3. Маршицька В.В. Сутністі характеристики екологічної компетентності учнів початкової школи /Маршицька В.В.//Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць – Київ, 2005. –Кн.2. –Вип.8. –С.20-24.
4. Пустовіт Н. Формування особистісного ставлення учнів до природи у психолого-педагогічному контексті /Н. Пустовіт //Рідна школа. – 2006. –№2. – С.3-6.

Супрун Г.В.,
кандидат психологічних наук,
докторантка ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України,
м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ З АУТИЗМОМ

Навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами ставить специфічні вимоги змісту професійної готовності фахівців спеціальної освіти перед вітчизняними закладами освіти.

Українські лідери наукової думки в галузі підготовки спеціальних педагогів та психологів, логопедів йдуть шляхом збереження найкращих традицій, наукових здобутків минулого століття щодо спеціальної освіти. Водночас, відбувається модернізація концептуальних і методологічних засад до визначення змісту та методів професійної підготовки майбутніх фахівців спеціальної освіти. Продовжується наукове обґрунтування та уточнення шляхів становлення професійної готовності здобувачів вищої освіти у сфері роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в цілому та з аутизмом зокрема.

Готовність майбутніх фахівців до професійної діяльності тлумачиться як інтегративна якість особистості, що поєднує внутрішні та зовнішні характеристики у складну цілісність (М. Буйняк, С. Мартиненко, В. Сластьонін, В. Староста, Є. Шепілова).

В. Староста визначає готовність до педагогічної діяльності у кількох аспектах. По-перше, як особливий психологічний стан усвідомлення педагогам необхідності самовдосконалення задля всебічного особистісного розвитку учня. По-друге, як інтегративну характеристику особистості педагога. По-третє, регулятор та умови успішної професійної діяльності. По-четверте, як результат, процес, якість та мету професійної підготовки. По-п'яте, як складна полікомпонентна система властивостей і якостей особистості педагога, його здібностей до виконання професійних функцій.

Сучасні трансформації та реформування вищої освіти передбачають оновлення змісту і реалізації системи підготовки фахівців педагогічної сфери в цілому та спеціальної освіти зокрема. Теоретичне та методологічне підґрунтя цього оновлення становлять роботи О. Мартинчук, В. Синьов, Д. Супрун, М. Шеремет, які засвідчують важливість компетентнісного та особисто-орієнтованого підходу до підготовки фахівців спеціальної освіти.

Конкурентноспроможність фахівця стає сучасною вимогою та запитом суспільства, ключові компетенції – основним концептом підготовки. Досягнення означених орієнтирів стає можливим завдяки інноваційній

діяльності студентів під час професійної підготовки (В. Синьов, Д. Супрун, М. Шеремет).

О. Мартинчук поняття готовності спеціального педагога до інклюзивного навчання визначає як системну інтегральну якість фахівця, яка визначає спрямованість, поведінкові стратегії і методи професійно-педагогічної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища. Дослідниця також уточнює поняття «компетентнісна модель майбутнього спеціального педагога інклюзивного закладу освіти» та розкриває зміст поняття «професійна компетентність спеціального педагога у сфері інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами».

Д. Супрун об'єднує професійну компетентність, конкурентноспроможність, професійну мобільність в інтегративний показник рівня успішності професійної підготовки психологів у галузі спеціальної освіти.

Психологію професійної свідомості корекційного педагога розкривають роботи М. Омельченко. Зокрема, дослідниця представила факторну модель професійної свідомості, яка об'єднує компетентнісні, особистісні та соціальні фактори. Зауважує, що під час формування компетентностей фахівця відбувається становлення його світоглядних позицій, що стає основою для професійної свідомості та особистісної свідомості.

Здійснення навчання та виховання дітей з аутизмом вимагає від фахівця спеціальної освіти не тільки володіння полем спеціальних знань про особливості їхнього розвитку. Здатність впроваджувати сучасні технології допомоги дітям цієї категорії визначає наявність низки значущих особистісних рис та особливості мотиваційного компоненту психологічної готовності майбутніх фахівців спеціальної освіти до навчання дітей з аутизмом у роботах О. Таран. Зокрема, зауважено на усвідомленні самими здобувачами вищої освіти потреби у спеціальному формування психологічної готовності до професійної діяльності з цією групою дітей.

Роботи Т. Скрипник, О. Мартинчук встановили недостатній рівень здатності педагогів створювати спеціальні умови для формування емоційного інтелекту в учнів з аутизмом в інклюзивних класах, що відповідно має бути враховано в структурі готовності майбутніх фахівців спеціальної освіти.

Х. Сайко уточнила шляхи формування суб'єктно-особистісної готовності корекційного педагога до виховання дітей з аутизмом.

Таким чином, наукові розвідки особливостей дітей з аутизмом відзначають високі вимоги до спеціальних педагогів щодо їх фахової та особистісної готовності. Така діяльність вимагає здатності здійснювати пошук, розробляти та впроваджувати творчі та нестандартні методи і прийоми роботи з дітьми цієї категорії. Відтак, перспективи майбутніх наукових розвідок будуть спрямовані на наукове розроблення психологічного змісту професійної готовності майбутніх фахівців спеціальної освіти до роботи з дітьми з аутизмом.

Список літературних джерел:

1. Омельченко М. С. Психологія професійної свідомості корекційного педагога: автореф. докт.психол.наук: 19.00.08. Київ, 2021. 43 с. URL:<http://surl.li/ctpyu>

2. Мартинчук О. В. Концепція підготовки майбутніх фахівців у галузі спеціальної освіти до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», №(1)15.* С. 49-53. URL:<http://surl.li/crssj>

3. Синьов В., Супрун Д., Шеремет М. Тенденції професійної підготовки фахівців спеціальної освіти в системі вищої школи. *Вища освіта України*, 2020. №1. С. 34-42. <http://surl.li/dbbbi>

4. SkrypnykT., MaksymchukM., MartynchukO., SuprunH., PavliukR. Increasing the Competence of Teachers in the Formation of Socio-Emotional Skills of Inclusive Classes Pupils. .2021, Vol. 65. №3 P. 224-235. DOI: 10.15804/tner.2021.65.3.18